

GIFT

Medicina Familiar i Comunitària

UDMAFIC CLÍNIC-MATERNITAT

DOCUMENT	DC-05	
REDACTAT	REVISAT	APROVAT
Marta Navarro Cap d'Estudis Valenti Aragunde -Tutor Luisa Benito- Tutora Núria Sánchez- Tutora Glòria Ballart- Secretaria	Membres de la Comissió de Docència	COMISSIÓ DE DOCÈNCIA 27/02/2020
Periodicitat de revisió de l'itinerari formatiu	anual	

HISTÒRIC DEL DOCUMENT:					
Nº Versió	Data aprov.	Nº revisió	Data nova revisió	Canvi de versió? Si/no	Propera data de revisió
2	29/03/2022	2.0	03/2022	no	04/2023
3	01/03/2023	3.0	03/2023	no	04/2024

INDEX

1.- PRESENTACIÓ	4
2. - OBJECTIUS GENERALS I COMPETÈNCIES PROFESSIONALS A ADQUIRIR	6
3.- CRONOGRAMA DE ROTACIONS	7
4.- OBJECTIUS I COMPETÈNCIES DE CADA ROTACIÓ	8
5.- GUÀRDIES	27
6.- CURSOS.....	28
6.1.- Esquema del cursos del Pla de Formació	28
6.2.- Pla de Formació Transversal Comú Hospital i Primària	29
6.3.- Cursos de l'Especialitat d'Atenció Familiar i Comunitària.....	38
7.- SESSIONS	39
7.1.- Sessions Hospitalàries per Residents	39
7.2.- Sessions Específiques per Residents de MFIC	39
8.- BIBLIOTECA.....	40
9.- RECERCA	40
9.1 Activitats de recerca	40
10.- BECA FI DE RESIDÈNCIA	41
11.- ACTIVITAT COMUNITÀRIA	42
12.- ROTACIONS EXTERNES	42

1.- PRESENTACIÓ

a) Consorci Atenció Primària de Salut Barcelona Esquerra

La Unitat Docent Clínic-Maternitat es va formar l'any 1997 i els primers residents es van incorporar el mes de juny de 1998.

L'any 2010 la Unitat Docent de Medicina Familiar i Comunitària Clínic-Maternitat es va transformar en una Unitat Docent Multiprofessional d'Atenció Familiar i Comunitària incorporant l'especialitat d'Infermeria Familiar i Comunitària. Es va crear la Subcomissió d'Infermeria que coordina la formació dels residents d'aquesta especialitat.

Des de Maig de 2011 residents d'infermeria i medicina d'atenció familiar i comunitària conviuen en els nostres centres i col·laboren en l'enriquiment de tots els professionals.

La Unitat Docent està constituïda per tres Centres d'Assistència Primària (CAP): CAP Casanova, CAP Comte Borrell i CAP Les Corts que constitueixen el Consorci d'Atenció Primària de Salut de Barcelona Esquerra -CAPSBE, i l'Hospital Clínic de Barcelona com a Centre Hospitalari Docent.

L'estructura i funcionament de la UD Clínic-Maternitat segueix les normes del programa formatiu de la Comissió Nacional de l'Especialitat. El programa de l'especialitat de Medicina Familiar i Comunitària del 2005 estableix una formació de 4 anys.

La Medicina i Infermeria Familiar i Comunitària són especialitats que proporcionen atenció sanitària continuada i integral a l'individu i a la família. Atenent als individus en el context familiar, social i cultural que condiciona el seu benestar i aporta factors de risc d'emmalaltir i factors protectors de la seva salut.

b) Centres Docents

➤ CAP Casanova

C/ Rosselló 161 planta 0 i planta 1.

08036 Barcelona

Tel: 93 227 98 00

Fax: 93 227 92 53

➤ **CAP Comte Borrell**

C/ Comte Borrell 305.

08036 Barcelona

Tel: 93 227 18 00

Fax: 93 3129492

➤ **CAP Les Corts**

C/ Mejia Lequerica s/n

08028 Barcelona

Tel: 93 227 99 24

➤ **Hospital Clínic i Provincial de Barcelona**

C/ Villarroel, 170-08015 Barcelona

➤ **Hospital Clínic- Seu Maternitat**

C/ Sabino d'Arana, 1-08028 Barcelona

➤ **Hospital Clínic Seu Plató**

C/ de Plató, 21 08006 Barcelona

➤ **Hospital Sant Joan de Dèu**

Passeig de Sant Joan de Dèu, 2 08950 Esplugues de Llobregat

➤ **Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM)**

C/ Pablo Iglesias, 101-115-08908 L'Hospitalet de Llobregat

➤ **Programa d'Atenció Domiciliària i Equips de suports:**

PADES MUTUAM: C/ Ausiàs Marc 39-08010 Barcelona

➤ **Centres Rurals de la Unitat Docent:**

- Consultori Aguilar de Segarra/Rajadell/Fonollosa/Fals i Canet de Fals
- Consultori de Castellgalí
- Consultori de Bagà
- Consultori de Vallbona d'Anoia
- Consultori de Gurb
- Consultori d'Olost de Lluçanès
- Consultori de Seva

➤ **Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM)**

Parc Sanitari Pere Virgili - Edifici Puigmal . Av. de Vallcarca, 169-205

➤ **Centre d'Urgències Atenció Primària - CUAP Manso**

C/ Manso, 19 – 08015 Barcelona

- **(ASSIR) Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva Barcelona Esquerra (CAP Manso /CAP Numància)**
C/ Manso, 19 – 08015 Barcelona
C/ Numància, 23 – 08029 Barcelona
- **Centre d'Atenció Pediàtrica Integrada Barcelona Esquerra (CAPIBE)**
C/Numància, 7-11 – 08029 Barcelona

2. - OBJECTIUS GENERALS I COMPETÈNCIES PROFESSIONALS A ADQUIRIR

Definició de l'especialitat

Des de la creació de l'especialitat de Medicina Familiar i Comunitària en el nostre país, l'any 1978, fins ara, han estat milers els Metges de Família que han contribuït, mitjançant el desenvolupament i aplicació de les competències pròpies de la nostra especialitat, a la gestió de les necessitats en salut de la població espanyola. Fruit d'aquesta contribució s'ha pogut anar dibuixant de manera completa el nostre perfil professional, perfil que es recull i defineix en el programa de l'especialitat.

L'Entorn docent central de la Medicina Familiar i comunitària és el centre de Salut.

L'Objectiu general és ser competent en les 5 àrees principals:

- Competències Essencials (comunicació, raonament clínic, gestió de l'atenció i bioètica)
- Competències relacionades amb l'Atenció a l'Individu
- Competències relacionades amb l'Atenció a la Família
- Competències relacionades amb l'Atenció a la Comunitat
- Competències relacionades amb la Formació Continuada i la Investigació.

El Programa de l'Especialitat de Medicina Familiar i Comunitària es pot consultar a:

<http://www.mscbs.gob.es/profesionales/formacion/docs/medifamiliar.pdf>

3.- CRONOGRAMA DE ROTACIONS

L' especialitat de Medicina Familiar i Comunitària te una durada de 4 anys (48 mesos). El 50% del temps de rotació es farà a l'atenció primària.

Any de Residència	Nom de la rotació	Durada de la rotació	Dispositiu on es realitza
R1	Atenció Primària	3 mesos	CAP
	Medicina Interna	4 mesos	Hospital clinic (sala medicina interna, HDOM, Unitat Geriàtrica d'aguts, Unitat de Diagnòstic Ràpid)
	Cardiologia	2 mesos	Hospital Clinic i centres de primària amb atenció especialitzada
	Urgències	2 mesos	Hospital Clinic
	Reumatologia	1 mes	Hospital Clinic, centres de primària amb atenció especialitzada i Hospital Clínic Seu Plató consultes externes
R2	Atenció Primària	3 mesos	CAP
	Pneumologia	1 mes	Hospital Clinic consultes externes i centres de primària amb atenció especialitzada
	Optativa	1 mes	
	Endocrinologia	1 mes	Hospital Clinic a Hospital de dia i centres de primària amb atenció especialitzada
	Neurologia	1 mes	Hospital Clinic, centres de primària amb atenció especialitzada i Hospital Clínic Seu Plató consultes externes
	Digestiu	1 mes	Centres de primària amb atenció especialitzada
	Salut Mental	2 mesos	CSMA Hospital Clinic, centres de primària amb atenció especialitzada
	Dermatologia	2 mesos	Centres de primària amb atenció especialitzada
R3	Atenció Primària	3 mesos	CAP
	Rotacions Optatives	2 mesos	
	Ginecologia i Obstetrícia	2 mesos	Hospital Clinic Seu Maternitat i ASSIR centres de primària amb atenció especialitzada
	Oftalmologia	15 dies	Urgències Hospital Clinic Seu Maternitat, centres de primària amb atenció especialitzada de territori i Hospital Clinic Seu Plató
	Otorrinolaringologia	15 dies	Hospital Clinic consultes externes i centres de primària amb atenció especialitzada
	ICAM	5 dies	Parc Sanitari Pere Virgili
	Pediatrics	3 mesos	Urgències Hospital Sant Joan de Déu, Pediatría CAPSBE i CAPIBE
	Medicina Rural	1 mes	Dispositius Rurals
R4	Atenció Primària	10 mesos	CAP
	PADES Barcelona	3 setmanes	PADES
	SEM	1 mes	SEM

- ❖ Les vacances es realitzaran al llarg de l'any, a qualsevol rotació, caldrà assistir com a mínim al 75% de la rotació.

CAP: Centre d'Atenció Primària

ASSIR: Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva de la Dona (AEP)

SEM: Servei d'Emergències Mèdiques

PADES: Programa d'atenció domiciliària Equips de Suport.

ICAM: Institut Català d'Avaluacions Mèdiques.

4.- OBJECTIUS I COMPETÈNCIES DE CADA ROTACIÓ

Atenció Primària

Duració rotació:

R1	R2	R3	R4
3 mesos	3 mesos	6 mesos	11 mesos

Lloc realització:

R1: 3 mesos en el Centre d'Atenció Primària

R2: 3 mesos en el Centre d'Atenció Primària

R3: 3 mesos en el Centre d'Atenció Primària, 2 mesos Pediatria, 1 mes Rural

R4: 10 mesos en el Centre d'Atenció Primària, 3 setmanes PADES, 1 mes SEM

Organització al Centre de Salut:

R1: El primer any el resident rotarà amb el seu tutor i coneixerà la cartera de serveis d'atenció primària, i també rotarà pels diferents serveis que s'oferten. Passarà consulta amb el tutor, es familiaritzarà amb la dinàmica de treball, l'organització del centre i la col·laboració amb la resta de l'equip fent abordatge multiprofessional.

R2: Durant el segon any es donaran a conèixer les activitats comunitàries del centre. Passarà consulta amb el tutor i anirà agafant un rol de més responsabilitat a la consulta, amb la combinació de tutorització indirecte i directe.

R3: Durant el tercer any es rotarà també amb els pediatres del centre de salut, es farà rotació a un centre rural i es passarà consulta al CAP. Es podran organitzar consultes monogràfiques de pacients amb la participació del tutor.

R4: Durant el quart any el resident rotarà al seu centre de primària. Completarà l'aprenentatge de camp a l'Atenció primària, participant a l'activitat clínica del centre i a totes aquelles activitats que es duguin a terme tutelades (recerca, qualitat, comunitària,...)

Rotarà a la Unitat de Residències de CAPSBE amb l'equip multiprofessional.

Participació de ple en les activitats comunitàries del centre i implicant-se en l'avaluació i la planificació de les activitats. Progressivament, anirà assumint en solitari la consulta 2-3 dies a la setmana, la resta de dies s'estructuraran a l'entorn de la consulta amb el seu tutor principal, consulta d'aguts, programada, domiciliària, consulta monogràfica, urgent,...amb la col·laboració d'altr es professionals i dispositius.

Es familiaritzarà amb l'us de l'ecografia a l'atenció primària.

Es supervisarà l'assoliment de les àrees competencials definides pel programa de l'especialitat.

OBJECTIUS:

1. Realitzar una anamnesi i exploració física completa detallada i dirigida al quadre clínic que presenti el pacient.
2. Conèixer i tractar les patologies més prevalents en atenció primària
3. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut tant a consulta, a domicili com a la comunitat.
4. Saber indicar i interpretar les proves complementàries necessàries segons cada patologia
5. Indicar les mesures higiènica - dietètiques i farmacològiques oportunes, considerant els efectes secundaris i interaccions farmacològiques
6. Prevenció i promoció de la salut
7. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient

COMPETÈNCIES:

1. Saber realitzar una correcta anamnesi dels signes i símptomes que preocupen al pacient.
2. Saber realitzar una exploració física correcta dels diferents òrgans i aparells.
3. Conèixer i realitzar la gestió de la demanda: diagnòstic i tractament, actitud expectant, sol·licitud de proves, derivació a un altre nivell, derivació a altres recursos.
4. Incorporar la perspectiva psicosocial per entendre l'enfermetat.
5. Conèixer la perspectiva de l'atenció preventiva i comunitària.
6. Conèixer i realitzar l'abordatge del pacient crònic complexe.

R1

Medicina Interna

Duració rotació: 4 mesos

Lloc realització: Hospital Clínic (sala Medicina Interna, HDOM, Unitat Geriàtrica d'aguts, Unitat de Diagnòstic Ràpid)

OBJECTIUS:

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica

COMPETÈNCIES:

1. Elaborar una història clínica *estandarditzada* del servei i realitzar una exploració física completa.
2. Establir un diagnòstic diferencial a partir de l'agrupació sindròmica de les dades obtingudes en l'anamnesi
3. Indicar les proves complementàries bàsiques en base a l'orientació diagnòstica.
4. Interpretar els resultats de les proves diagnòstiques indicades
5. Conèixer les diferents teràpies generals i la seva possible indicació en cada pacient en concret.
6. Conèixer la indicació, i realitzar de forma supervisada, les diferents tècniques diagnòstiques invasives més habituals (toracocentesi, paracentesi i punció lumbar...)
7. Conèixer i aplicar correctament els protocols del servei.

Cardiologia

Duració rotació: 2 mesos

Lloc realització: Hospital Clínic i Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS:

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació

4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

COMPETÈNCIES

1. Maneig diagnòstic dels següents problemes: dispnea, dolor toràcic, Palpitacions, síncope, buf cardíac, edemes.
2. Maneig diagnòstic, terapèutic i criteris de derivació de: cardiopatia isquèmica, insuficiència cardíaca congestiva (ICC), fibril·lació auricular...
3. Maneig diagnòstic i criteris de derivació de: altres arítmies cardíques, valvulopatia, miocardiopatia, endocarditis bacteriana
4. Saber fer i interpretar: ECG, tècniques Doppler, càlcul del risc cardiovascular.
5. Maneig del pacient en situació d'urgència: síndrome coronari agut, parada cardiorespiratòria, insuficiència cardíaca aguda, arítmies cardíques, pericarditis aguda, dissecció aòrtica.

Urgències:

Duració rotació:

R1	R2	R3	R4
2 mesos + Guàrdies	Guàrdies	Guàrdies	Guàrdies

Lloc realització: Urgències Hospital Clínic i Centre d'Atenció Primària

Temps: De R1 a R3 75% de les hores de guàrdia es fan a Hospital i 25% al Centre de Primària. El R4 el 25% de les hores de guàrdia es fan a Hospital i 75% al Centre de Primària

OBJECTIUS:

Residents de primer any

- Saber mostrar-se empàtic, amable i cortès en la realització de la història clínica.
- Realitzar una anamnesi de manera entenedora, estructurada i completa, adequant l'obtenció d'informació del propi pacient, de el sistema informàtic, de familiars o d'altres professionals, en un temps adequat a el cas.
- Realitzar una exploració física apropiada a el motiu de consulta, adaptada a cada pacient, de forma sistemàtica i respectuosa i en un temps adequat a el cas.
- Realitzar correctament els informes clínics (història clínica, ingrés i alta).
- Respectar el dret a la intimitat del pacient i a la confidencialitat de les seves dades.

- Cooperar amb altres metges, infermeria i resta de personal sanitari de manera efectiva en l'atenció al pacient.
- Reconèixer i saber valorar els principals síndromes clíniques urgents i establir una orientació diagnòstica.
- Conèixer i aplicar correctament els protocols de tractament d'urgències.
- Adquirir criteri per a la indicació d'exploracions complementàries realitzades en l'àrea d'urgències i saber interpretar correctament els resultats: anàlisi, radiografies, electrocardiogrames.
- Conèixer els procediments diagnòstics i terapèutics més freqüents en la medicina d'urgències, i participar en la seva realització quan procedeixi: paracentesi exploradora i evacuadora, toracocentesis exploradora i evacuadora, punció lumbar, electrocardiograma, cardioversió elèctrica.
- Proporcionar la informació adequada al pacient i / o els seus familiars sobre el diagnòstic, possible evolució, exploracions complementàries requerides i tractament de l'procés que motiva la consulta.
- Conèixer els conceptes de limitació de l'esforç terapèutic i futilitat en l'atenció mèdica, i l'existència dels documents de consentiment informat, i les voluntats anticipades.
- Ser responsable de la puntualitat i d'assistència a totes les guàrdies assignades o, si no, d'assegurar la seva substitució.

Residents de segon any

- Saber identificar els pacients crítics i prioritzar-per gravetat.
- Conèixer el maneig inicial del pacient crític.
- Conèixer la indicació de la ventilació mecànica no invasiva, i participar en el seu maneig.
- Adquirir criteri per a la indicació d'exploracions complementàries realitzades fora de l'àrea d'urgències i saber interpretar correctament els resultats: ecografies, tomografies computeritzades.
- Saber realitzar els procediments diagnòstics i terapèutics més freqüents en la medicina d'urgències: paracentesi exploradora i evacuadora, toracocentesis exploradora i evacuadora, punció lumbar, electrocardiograma, cardioversió elèctrica.
- Saber prioritzar els diferents problemes en un mateix pacient quan hi hagi més d'un.
- Adquirir criteri per a la indicació d'interconsultes a altres especialitats i per les indicacions d'ingrés i d'alta.
- Conèixer els circuits d'atenció interna d'urgències (circuit d'agressions sexuals, unitat de dolor toràcic ...) i els dispositius d'ingrés i d'atenció extrahospitalària (Unitat de Diagnòstic Ràpid, Unitat d'Alcoholologia i addiccions, Hospital Sagrat Cor, Hospitalització Domiciliària ...)

Residents de tercer i quart any

- Dominar el maneig inicial del pacient crític.
- Dominar les indicacions i el maneig de la ventilació mecànica no invasiva.
- Dominar la indicacions de la ventilació mecànica invasiva.
- Saber realitzar correctament una reanimació cardiopulmonar avançada.
- Conèixer i aplicar correctament la indicació limitació de l'esforç terapèutic i futilitat en l'atenció mèdica, els documents de consentiment informat i les voluntats anticipades.
- Dominar i utilitzar correctament els circuits d'atenció interna d'urgències (circuit d'agressions sexuals, unitat de dolor toràcic ...) i els dispositius d'ingrés i d'atenció extrahospitalària (Unitat de Diagnòstic Ràpid, Unitat d'Alcoholologia i Addiccions, Hospital Sagrat Cor , Hospitalització Domiciliària ...)

COMPETÈNCIES

1. Les diferents competències són transversals al llarg de la residència, depenent de la seva profunditat, segons el nivell de responsabilitat i supervisió de cada resident.
2. El grau de responsabilitat es divideix en 3 nivells (escala 1 a 3), sent el nivell 1 el de major responsabilitat i el nivell 3 el de menor, requerint una major supervisió.

Nivell de Responsabilitat	Valoració
Nivell 1 – Responsabilitat màxima.	El resident realitza els procediments, sense necessitat d'autorització de l'adjunt. Primer els realitza i posteriorment informa l'adjunt responsable.
Nivell 2 – Responsabilitat intermedia	El resident realitza els procediments sota la supervisió directa d'un adjunt.
Nivell 3- Menor responsabilitat	El resident observa i assiteix l'actuació de l'adjunt que és qui realitza el procediment.

Habilitat	Nivells de responsabilitat per any de Residència			
	R1	R2	R3	R4
Presentar-se e informar al pacient i familiars	2	1	1	1
Realització correcta d' una historia clínica, orientació global del pacient identificant el motiu actual de consulta i valoració global del grau de gravetat	2/3	1	1	1
Avaluació estat mental del pacient	2	1/2	1	1
Realitzar de forma sistemàtica l' exploració física general així como l'exploració física específica segons l'orientació clínica	2	1/2	1	1
Sol·licitar e interpretar correctament l' analítica d'atenció del pacient urgent	2	1	1	1
Indicació e interpretació correctes de la radiologia simple de tòrax i abdomen i/o altres localitzacions	2	1/2	1	1
Indicació e interpretació correcta del electrocardiograma de 12 derivacions, especialment les que indiquen gravetat (infart miocardi, arítmies malignes, etc.)	2	1	1	1
Iniciar-se a les punxions arterials, venoses, toracocentesis, paracentesis, punció lumbar i artrocentesis	2/3	2/3	1/2	1
Sondatge vesical i nasogàstric	2/3	2	1/2	1
Coneixement i utilització de monitors Sistemes de monitorització rentat gàstric	2/3	2/3	1/2	1
Iniciació a la terapèutica a urgències: seroteràpia, nebulitzacions, oxigenteràpia i la indicació dels principals fàrmacs utilitzats a l' Àrea d' Urgències	2/3	2	1/2	1
Aplicar correctament els tractaments amb antibiòtics protocols del centro	2	1	1	1
Iniciació de la valoració i tractament del pacient politraumàtic (no crític i crític)	2/3	1/2	1	1
Reanimació cardiopulmonar bàsica i/o avançada	2/3	1/2	1	1
Aprendre la valoració bàsica de la patologia quirúrgica general i de les diferents especialitats quirúrgiques	2/3	1/2	1	1
Desbridament d' abscessos de parts toves i tractament de les ferides incises-contuses	2/3	1/2	1	1
Iniciació en tècniques bàsiques d' oftalmologia específiques (FO) o ORL (tamponament nasal)	2/3	1/2	1	1
Iniciació en sutures bàsiques així com tècniques de anestèsia local	2/3	2	1	1
Iniciació /perfeccionament en les tècniques de embenat, fèrules de guix o metàl·liques així com de cures	2/3	2	1/2	1

Tenir coneixement d'ecografia d'urgències	2/3	2/3	1/2	1/2
Saber realitzar un part normal	2/3	2/3	1/2	1/2
Realitzar un informe d'alta o ingrés hospitalari	2	1	1	1
Decidir el tractament i l'estratègia específica del pacient	3	1/2	1	1
Prendre decisions del destí del pacient: alta o ingrés	3	1/2	1	1

Pneumologia

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització:

Hospital Clínic consultes externes i centres de primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

COMPETÈNCIES

1. Maneig diagnòstic dels següents problemes: tos crònica, dispnea, dolor toràcic, cianosis, hemoptisis.
2. Maneig diagnòstic, terapèutic i criteris de derivació de: asma bronquial, EPOC, pneumònia adquirida en la comunitat (NAC), insuficiència respiratòria, pneumotòrax, vessament pleural.
3. Maneig diagnòstic i control evolutiu de: TBC, càncer pleuropulmonar.
4. Saber fer: estudi de contactes de TBC, tècnica d'inhalació de fàrmacs, fisioteràpia respiratòria, maneig de la quimioprofilaxis antituberculosa
5. Conèixer les indicacions d'oxigenoteràpia i realitzar el control evolutiu.
6. Maneig del pacient en situació d'urgència: dispnea aguda, hemoptisis massiva, pneumotòrax, parada respiratòria, crisi d'asma greu.
7. Abordatge familiar i psicosocial del pacient afecte de malalties respiratòries en fase avançada.

Reumatologia

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització:

Hospital Clínic, Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada i Hospital Clínic Seu Plató
(consultes externes)

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

COMPETÈNCIES

1. Fer l'aproximació diagnòstica a les artritis (inflamatòria, microcristalina, degenerativa i/o infecciosa) i conèixer el tractament bàsic.
2. Conèixer el maneig diagnòstic de les poliartritis i familiaritzar-se amb els algoritmes de tractament de les diferents poliartritis.
3. Conèixer l'evolució i les complicacions dels pacients en tractament immunomodulador
4. Conèixer l'aproximació diagnòstica i terapèutica al pacient amb dolor musculoesquelètic generalitzat.
5. Conèixer l'abordatge i tractament de la osteoporosi.
6. Saber interpretar radiografies d'aparell locomotor.
7. Saber realitzar una infiltració periarticular.
8. Conèixer les indicacions d'una infiltració articular.
9. Saber realitzar el drenatge d'un vessament articular

R2

Endocrinologia

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització:

Hospital Clínic a Hospital de dia i Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

COMPETÈNCIES

1. Conèixer els criteris diagnòstics de DM
2. Saber realitzar la valoració inicial en el moment del diagnòstic de DM.
3. Conèixer les activitats a realitzar en el seguiment de la DM
4. Dominar el tractament de la DM en diferents situacions clíniques.
5. Conèixer la periodicitat del cribatge de complicacions cròniques en la DM.
6. Conèixer les actuacions a realitzar en cas de complicacions agudes i d'urgència en pacients amb DM.
7. Realitzar l'estudi i valoració del pacient amb obesitat mòrbida.
8. Conèixer les opcions de tractament del pacient amb obesitat mòrbida.
9. Familiaritzar-se amb l'exploració de l'àrea tiroïdal.
10. Conèixer el maneig del goll, les tiroïditis i el nòdul tiroïdal.
11. Conèixer les indicacions de l'estudi analític (funció tiroïdal i anticossos), de l'ecografia, de la punció amb agulla fina i de la gamma grafia en l'estudi dels problemes tiroïdals.
12. Familiaritzar-se amb el tractament dels problemes tiroïdals.
13. Conèixer els criteris de derivació de la patologia tiroïdal.
14. Conèixer la clínica de sospita de patologia endocrinològica menys freqüent i els criteris de derivació (hipotàlem, hipòfisi, paratiroides, suprarenals, hipogonadismes, tumors neuroendocrins).
15. Conèixer el maneig de les alteracions iòniques més freqüents.

16. Conèixer els criteris diagnòstics de la dislipèmia
17. Saber realitzar la valoració inicial en el moment del diagnòstic de dislipèmia.
18. Conèixer les activitats a realitzar en el seguiment de la dislipèmia i saber avaluar el risc cardiovascular.
19. Dominar el tractament de la dislipèmia en diferents situacions clíniques.

Neurologia

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització:

Hospital Clínic, Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada i Hospital Clínic Seu Plató
(consultes externes)

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

COMPETÈNCIES

1. Maneig diagnòstic, terapèutic i/o criteris de derivació de: Cefalees i àlgies de la cara, malaltia cerebrovascular, trastorns de la marxa, deteriorament cognitiu, epilèpsia, neuropaties i malalties dels parells cranials.
2. Maneig de patologies urgents: Infeccions del SNC (meningitis, encefalitis) i alteracions del nivell de consciència i agitació psicomotriu.
3. Sospita diagnòstica i criteris de derivació de: malaltia desmielinitzant, tumor cerebral, malaltia neuromuscular...
4. Abordatge familiar i psicosocial dels pacients amb malalties neurològiques cròniques i /o degeneratives.

Digestiu

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització:

Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

COMPETÈNCIES

1. Maneig diagnòstic, terapèutic i criteris de derivació en la malaltia per reflux gastroesofàgic, ulcera pèptica, gastritis crònica i erradicació per *Helicobacter pylori*.
2. Maneig diagnòstic, terapèutic i criteris de derivació en les hepatitis agudes, infeccioses cròniques, hepatopaties no infeccioses i cirrosi hepàtica.
3. Maneig diagnòstic, terapèutic i criteris de derivació en la malaltia inflamàtoria intestinal.
4. Maneig diagnòstic, terapèutic i criteris de derivació en la malaltia celíaca.
5. Maneig diagnòstic, terapèutic i criteris de derivació en la malaltia diverticular.
6. Maneig diagnòstic, terapèutic i criteris de derivació en els pòlips de colon i recte.
7. Maneig diagnòstic, terapèutic i criteris de derivació en les alteracions de la motilitat (diarrea, restrenyiment i colon irritable)
8. Maneig diagnòstic i forma de derivació en el càncer digestiu.

Salut Mental

Duració rotació: 2 mesos

Lloc realització:

CSMA Hospital Clínic, Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Conèixer les patologies més prevalents de l'àrea de rotació

4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig i aplicació de l'evidència científica.

COMPETÈNCIES

1. Manegar el diagnòstic i el tractament dels pacients amb trastorn depressiu
2. Manegar el diagnòstic i el tractament dels pacients amb trastorn d'ansietat
3. Manegar l'aproximació diagnòstica als pacients amb símptomes psicòtics
4. Fer una aproximació als pacients amb trastorn de la personalitat
5. Fer una exploració adequada del risc autolític en els pacients que presenten problemes de salut mental
6. Aprendre a utilitzar les estratègies terapèutiques bàsiques (teràpies de recolzament, contenció terapèutica, psicofàrmacs, ...)
7. Aprendre els criteris de derivació a l'especialista en salut mental (psiquiatria i psicologia)
8. Interrogar de forma adequada sobre el consum de substàncies additives
9. Orientar sobre les alternatives de reducció de riscos en les diferents substàncies
10. Familiaritzar-se amb els tractaments de l'abstenció de l'alcohol
11. Poder assessorar la família sobre pautes d'actuació correctes

Dermatologia

Duració rotació: 2 mesos

Lloc realització:

Centres de primària amb atenció especialitzada i Hospital Clínic consultes externes

OBJECTIUS

1. Coneix la descripció de les lesions elementals i les alteracions cutànies més prevalents per regions anatòmiques
2. Gestiona el diagnòstic de les lesions cutànies
3. Prescripció i ús adequat del medicament
4. Coneix i aplica els procediments tècnics inherents a la rotació
5. Coneix i aplica les activitats preventives en: Malalties de transmissió sexual i càncer
6. Maneja els criteris de derivació del pacient

COMPETÈNCIES

1. Maneig diagnòstic, terapèutic i criteris de derivació de lesions cutànies per agents vius, alteració dels annexos cutanis, lesions orals, lesions de contingut líquid, acne, lesions eritematoses,

ulceres a la pell, trastorn de queratinització, reaccions de hipersensibilitat cutània, pruït i tumors de la pell i mucoses.

2. Conèixer el patró dermatoscòpic de les diferents lesions pigmentades i criteris de derivació.

3. Saber realitzar extirpació de lesions subcutànies, sutures i ús de nitrogen líquid.

R3

Otorrinolaringologia

Duració rotació: 15 dies

Lloc realització:

Hospital Clinic (consultes externes) i Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Coneix les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig del pacient en situació d'urgència.

COMPETÈNCIES

1. Maneig diagnòstic i terapèutic de: la otàlgia i otitis, hipoacúsia, trastorns de la veu, obstrucció nasal, trastorns del gust i olfacte , acúfens, síndrome vertiginós i insuficiència respiratòria nasal.
2. Maneig diagnòstic i control evolutiu de: tumors otorrinolaringològics.
3. Maneig i realització correcta de otoscòpia, extracció de tap de cera , acumètria: Test Rinne y Weber, taponament nasal anterior, rinoscòpia anterior, laringoscòpia indirecta, rehabilitació vestibular.
4. Conèixer les indicacions i saber interpretar: la radiologia simple de la zona.
5. Maneig del pacient en situació d' urgències: Epistaxis, traumatisme òtic, otohematoma, perforació timpànica i cos estrany (foses nasals, oïda, laringe i esòfag).
6. Abordatge familiar i psicosocial del pacient traqueotomitzat.

Oftalmologia

Duració rotació: 15 dies

Lloc realització:

Urgències Hospital Clínic Seu Maternitat, Centres d'Atenció Primària amb atenció especialitzada de territori i Hospital Clínic Seu Plató

OBJECTIUS

1. Abordatge clínic adequat
2. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i els seus problemes de salut
3. Coneix les patologies més prevalents de l'àrea de rotació
4. Prescripció i ús adequat del medicament
5. Procediments tècnics inherents a la rotació
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, etc.) del pacient
7. Maneig del pacient en situació d'urgència.

COMPETÈNCIES

1. Conèixer i aplicar les activitats preventives de la pèrdua d' agudes visual en nens, pacients amb antecedents familiars de glaucoma, pacients hipertensos i diabètics, pacients con miopia greu.
2. Maneig diagnòstic dels següents problemes: ull vermell , ull plorós/sec, disminució de l'agudes visual, mosques volants, alteració de l' estàtica ocular, dolor ocular.
3. Maneig diagnòstic, terapèutic i criteris de derivació: D' alteracions del pol anterior (conjuntivitis aguda, hiposfagma, pterígon, pingüècula, erosió corneal, cataractes), alteracions palpebrals (mussol, chalazion, blefaritis, triquiasis, entropió i ectropió).
4. Saber fer : exploració amb optotips, tinció corneal con fluoresceïna, test de Schirmer, exploració amb oftalmoscopi directe.
5. Maneig del pacient en situació d' urgències: pèrdua brusca de l' agudes visual: oclusió arteria central de la retina, hemorràgia vítea, desprendiment de retina, perforació ocular/cos estrany enclavat, traumatisme ocular físic/químic, glaucoma agut , herpes zòster oftàlmic.
6. Abordatge familiar y psicosocial del pacient invident o amb greus alteracions de l' agudes visual.

Ginecologia i planificació familiar

Duració rotació: 2 mesos

Lloc realització:

Consultes de Primària de l'ASSIR i a Consultes Externes Hospital Clínic Seu Maternitat

OBJECTIUS

1. Sap fer el seguiment de l'embaràs de baix risc obstètric
2. Coneix i fa servir la morbiditat del puerperi. Conèixer els continguts i utilitat de l'Educació Maternal
3. Dona consell contraceptiu. Fer servir els anticonceptius hormonal, intrauterins i de barrera Conèixer i manejar les tècniques de cribratge del càncer de cèrvix i de mama, i signes d'alarma de càncer d'endometri i ovari
4. Adquirir habilitat en la realització de les exploracions bàsiques ginecoobstètriques
5. Aborda els problemes de salut relacionats amb el clímax
6. Atén les dones amb els motius de consultes més freqüents a l'àrea ginecoobstètrica

COMPETÈNCIES

1. Conduir de forma adequada l'entrevista ginecològica.
2. Dominar els mètodes de barrera i saber donar recomanacions en la tècnica adequada d'ús dels preservatius.
3. Conèixer els diferents mètodes anticonceptius hormonal (indicació, seguiment i contraindicacions).
4. Conèixer l'anticoncepció farmacològica d'emergència.
5. Assessorar en les indicacions del dispositiu intrauterí.
6. Assessorar sobre la vasectomia i la lligadura tubàrica.
7. Assessorar sobre la interrupció voluntària de l'embaràs.
8. Conèixer la informació i recomanacions que s'han d'oferir a les dones que expressin desig gestacional.
9. Conèixer i manejar les activitats que es realitzen en un embaràs de baix risc obstètric.
10. Valorar de forma adequada la presència de factors de risc en l'embaràs.
11. Detectar i actuar sobre els factors de risc psicosocial en l'embaràs.
12. Conèixer i informar de les tècniques diagnòstiques de malformacions fetals (cribratge bioquímic, genètic, biòpsia corial i amniocentesi)
13. Conèixer els principals riscos teratogènics (fàrmacs, agents físics, agents infecciosos i tòxics).
14. Conèixer el maneig de fàrmacs en l'embaràs i el puerperi.
15. Conèixer i saber manejar les complicacions més freqüents del puerperi.
16. Recolzar la lactància materna.
17. Assessorar de forma adequada per a la rehabilitació del sòl pèlvic.
18. Realitzar de forma adequada l'exploració ginecològica bàsica (genitals externs, especuloscòpia i tacte vaginal).

19. Conèixer i realitzar exploració mamària i saber interpretar resultat d'una mamografia.
20. Saber atendre un part eutòcic.

Pediatría

Duració rotació: 3 mesos

Lloc realització:

2 mesos als centres de Pediatria de Primària Pediatria CAPSBE i CAPIBE i 1 mes a Urgències Hospital Sant Joan de Déu

OBJECTIUS

1. Abordar, manejar i tractar els principals problemes de salut en l'edat pediàtrica
2. Utilitzar i interpretar els mètodes de diagnòstic
3. Fer servir la terapèutica en l'edat pediàtrica
4. Fer servir les urgències pediàtriques més freqüents
5. Conèixer el maneig de les activitats preventives i dels controls periòdics de salut
6. Realitzar el suport familiar i psicosocial del nen amb patologies cròniques
7. Coneix els recursos pediàtrics del web.

COMPETÈNCIES

1. Familiaritzar-se amb l'exploració en el nen
2. Familiaritzar-se amb l'entrevista a l'adolescent
3. Familiaritzar-se amb l'exploració física de l'adolescent
4. Conèixer i utilitzar de forma adequada els optotips, el cover test, el podòmetre, i les gràfiques de percentils de talla i pes.
5. Conèixer les indicacions i la interpretació de proves radiològiques en els nens.
6. Conèixer les indicacions i la interpretació de les proves analítiques en els nens.
7. Conèixer els tractaments i la dosificació adequada segons pes en els nens.
8. Conèixer els calendaris vacunals
9. Conèixer el programa del nen sà
10. Valorar i enfocar de forma adequada els problemes de creixement físic, psicomotor, puberal, les alteracions ortopèdiques, visuals, auditives i del llenguatge.
11. Manegar de forma adequada les urgències pediàtriques més freqüents: febre, dificultat respiratòria, estridor, dolor abdominal i convulsions.
12. Conèixer i abordar les situacions de risc de vulnerabilitat.
13. Identificar signes i símptomes de violència contra els nens i adolescents.

14. Integrar a la consulta les activitats preventives en el nen i l'adolescent (alimentació saludable, esport, accidents, drogues, sexualitat...)

Rural

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització: Centres Rurals

OBJECTIUS:

1. Conèixer l'entorn geogràfic i el municipi.
2. Aprendre el funcionament intern, l'organització i l'estructura del consultori rural i de l'ABS.
3. Conèixer els recursos tècnics i personals del consultori.
4. Conèixer i participar en la gestió de l'agenda i de la burocràcia, sense suport administratiu.
5. Conèixer la cartera de serveis. La gestió de les proves complementàries i la relació amb l'atenció especialitzada de la zona.
6. La consulta mèdica diària en el consultori rural. L'ús dels recursos i dels coneixements. Els indicadors. Els objectius.
7. Participar en la relació amb les institucions municipals i associacions (farmàcia, ajuntament, associacions veïnals,...).
8. L'atenció a la urgència.

COMPETÈNCIES:

Les mateixes que estan especificades a la rotació per atenció Primària

ROTACIÓ OPTATIVA

Duració rotació: 3 mesos (1 mes a R2 i 2 mesos a R3)

Lloc realització: als dispositius de la Unitat Docent

Pot fer rotació optativa dintre de les competències definides en el programa de l'especialitat i amb l'objectiu de complementar la formació rebuda

R4

SEM

Duració rotació: 1 mes

Lloc realització: SEM

OBJECTIUS:

1. Identificar els factors que puguin afectar la seguretat del pacient i / o equip assistencial provocant esdeveniments adversos. (Tenir consciència situacional dels potencials riscos, definició de rols durant l'assistència, tècniques de comunicació intraequip i durant la transferència del pacient, anàlisi posterior (debriefing))
2. Valoració inicial del pacient seguint la metodologia ABCDE
3. Maneig diagnòstic i terapèutic del suport vital avançat (SVA)
Maneig diagnòstic i terapèutic de les patologies temps dependents (Codis d'activació: IAM, ictus, politraumatisme, SEPSIS)
4. Maneig farmacològic en la sedo Analgèsia i inestabilitat hemodinàmica del pacient greu
4. Maneig i indicacions del material d'immobilització i mobilització del pacient traumàtic.
5. Maneig dels equips d'electromedicina de la unitat d'emergències (Monitor desfibril·lador, Respirador, Electrocardiograma de 12 derivacions) i interpretació.

COMPETÈNCIES

1. Dominar el maneig inicial del paciente crític
2. Dominar les indicacions i el maneig de la ventilació mecànica invasiva i no invasiva.
3. Saber realitzar correctament una reanimació cardiopulmonar avançada.
4. Conèixer i aplicar correctament la indicació limitació de l'esforç terapèutic i futilitat en l'atenció mèdica
5. Dominar i utilitzar correctament els protocols d'actuació davant de les patologies temps-depenents

PAL·LIATIUS

Duració rotació: 3 setmanes

Lloc realització: PADES

OBJECTIUS:

1. Abordatge biopsicosocial del pacient, entorn i problemes de salut.
2. Abordatge de les situacions clíniques més prevalents de l'àrea de rotació

3. Utilitza les escales pertinents per a la valoració dels símptomes
4. Prescripció i ús adequat del medicament (maneig opioides)
5. Maneja les habilitats de comunicació amb el pacient i la família
6. Maneig adequat de la informació (Història clínica, informes, documentació, certificats)
7. Maneja el diagnòstic, la terapèutica del procés de morir al domicili i el dol.

COMPETÈNCIES

1. Identifica i diagnostica les síndromes doloroses
2. Identifica i diagnostica les complicacions pulmonars
3. Identifica i diagnostica les complicacions digestives
4. Identifica i diagnostica les complicacions neurològiques
5. Identifica i diagnostica les complicacions psiquiàtriques
6. Identifica i deriva, si escau, les situacions urgents
7. Maneja la terapèutica del dolor: ús d'opiacis
8. Maneja la terapèutica de les complicacions respiratòries
9. Maneja la terapèutica de les complicacions digestives
10. Maneja la terapèutica de les complicacions neuropsiquiàtries
11. Maneja a domicili les alternatives a l'administració oral
12. Maneja les habilitats de comunicació amb el pacient i la família
13. Reconeix les reaccions psicològiques d'adaptació del pacient
14. Reconeix les reaccions psicològiques d'adaptació de la família
15. Detecta les necessitats del pacient per a la cura
16. Detecta la problemàtica psicosocial per a la cura al domicili
17. Utilitza les escales pertinents per a la valoració dels símptomes
18. Maneja el diagnòstic i la terapèutica del procés de morir al domicili
19. Empleneu correctament els certificats de defunció
20. Maneja l'abordatge del dol
21. Realitza tècniques terapèutiques al domicili (sondatge nasogàstric, paracentesi,...)
22. Es relaciona i es coordina amb serveis socials assistencials
23. Intervé a la comunitat per a la millora de la xarxa de suport a les cures

5.- GUÀRDIES

Un total de **649 hores anuals** per resident.

De R1 a R3 el 75% del temps les guàrdies són hospitalàries i el 25% a primària.

A R4 el 75% del temps són a primària i el 25% hospitalàries.

R1

- H: UCIES nivell 2-3 MDI/ CIR / COT (2-3/mes de 16 o 24 h)
P: UCIES CAP (2-3/mes de 5h)
Dissabte CAP (4/any de 5h)

R2

- H: UCIES MDI/ CIR / COT / SM (2-3/mes de 16 o 24 h)
P: UCIES CAP (3/mes de 4h)
nivell 4-5 COT (4/any de 5h)

R3

- H: UCIES nivell 2-3 MDI/ PED / GINE (2-3/mes de 16 o 24 h)
P: UCIES CAP (3/mes de 4h) + algun dissabte/any 5h

R4

- H: UCIES nivell 2-3 MD(1-2 mes de 16 o 24 h)
P: UCIES CUAP 2/mes (1tarda 6h + festiu12h)
UCIES CAP (5 tardes/mes de 5h)+ algun dissabte/any 5h

Veure normativa específica a la pàgina web:

<http://www.udclinic-maternitat.cat/espai-del-resident/normativa.htm>

6.- CURSOS

6.1.- Esquema dels cursos del Pla de Formació

PLA DE FORMACIÓ RESIDENTS UDMAFIC CLÍNIC-MATERNITAT	
R1	Pla de Formació Transversal Comú
	CURS INTRODUCCIÓ A LA MEDICINA FAMILIAR I COMUNITÀRIA
	CURS ON-LINE APOC 1a PART
	CURS PROTECCIÓ RADIOLÒGICA
R2	CAPACITACIÓ RESIDENTS A URGÈNCIES
	COMUNICACIÓ ASSISTENCIAL
	ETICA ASSISTENCIAL: CONSENTIMENT INFORMAT I CONFIDENCIALITAT. ATENCIO AL PROCES DE LA MORT
	CURS DE METODOLOGIA DE L'INVESTIGACIÓ
R3	CURS SUPORT VITAL AVANÇAT
	TALLER GESTIÓ DE LA CONSULTA
	CURS ON-LINE APOC 2a PART
	FORMACIÓ ICAM
R4	CURS SUPORT VITAL AVANÇAT

	TALLER ATENCIÓ A LA FAMÍLIA
	STANDARDS DE QUALITAT ASSISTENCIAL. INDICADORS EQA COM A EINA DE CONSULTA
	TALLERS HABILITATS PRÀCTIQUES

6.2.- Pla de Formació Transversal Comú Hospital i Primària

Llibre del Resident

Objectiu	Contingut
o Presentació d'una eina informàtica per la recollida de l'activitat del Resident al llarg del període formatiu.	▪ Breu història del Llibre del Resident. - Contingut del BOE al respecte. - Presentació de l'eina. Funcionament i explotació de la informació.
1 hora	Docent: Referent LEF UDMAFIC Clínic-Maternitat

Prevenió de Riscos Laborals i Salut Laboral

Objectiu	Contingut
- o Proporcionar informació sobre la gestió de la Prevenció de Riscos Laborals a l'Hospital Clínic de Barcelona. - o Identificar els riscos laborals associats a l'activitat a desenvolupar com a Facultatiu i donar a conèixer les mesures preventives a adoptar per minimitzar-los. - o Oferir els circuits i actuacions establerts en matèria de Salut Laboral.	• Gestió de la Prevenció de Riscos Laborals de l'Hospital Clínic de Barcelona. • Conceptes bàsics en matèria de PRL. Riscos generals i específics. • Gestió de Residus. • Pla d'Emergència • Vigilància de la Salut.
1 hora	

Qualitat i Seguretat del Pacient

Objectiu	Contingut
o Conèixer la organització i els principals aspectes de la seguretat clínica	Nuclis de seguretat, higiene de mans, identificació inequívoca, medicaments d'alt risc, cirurgia segura, notificació d'incidents.
40 minuts	

Farmacovigilància

Objectiu	Contingut
o Donar a conèixer el programa de Farmacovigilància de l'Hospital Clínic als nous Residents.	Què es la Farmacovigilància i per què es important notificar? Com es notifica?
30 minuts	

Suport Vital Bàsic

Objectiu	Contingut
- Avaluar una víctima d'aturada cardíaca. - Administrar ventilacions efectives. - Administrar compressions toràciques. - Conèixer les indicacions d'ús d'un desfibril·lador extern semiautomàtic	- Concepte d'aturada cardíaca - Concepte de "la cadena de supervivència". - Algoritme d'actuació per obstrucció de la via aèria. - Introducció dels desfibril·ladors semiautomàtics en la cadena de la supervivència.
6 hores (2 h teòriques online + 4 pràctiques)	

Aspectes clau dels Anàlisis Clínics a l'hospital

Objectiu	Contingut
o Donar a conèixer l'organització del Centre de Diagnòstic Biomèdic de l'Hospital Clínic.	- Estructura del CDB i ubicació dels Serveis/àrees. - Sol·licitud de proves als laboratoris i temps de resposta de les proves sol·licitades.

30 minuts	
-----------	--

Transfusions

Objectiu	Contingut
Donar a conèixer rel protocol de transfusions de l'Hospital Clínic als nous Residents.	Fonaments de la bona pràctica clínica en relació a la transfusió de sang, principals complicacions d'aquesta terapèutica i com prevenir-la.
30 minuts	

La donació d'òrgans i teixits per trasplantaments

Objectiu	Contingut
- Identificar als potencials donants d'òrgans i teixits. - Conèixer els procediments bàsics de donació i trasplantaments.	Identificació i avaluació dels donants, diagnòstic de mort, consentiment familiar, extracció i resultats dels trasplantaments.
45 minuts	

Introducció a la bioètica

Objectiu	Contingut
Conèixer les bases ètiques i morals de l'exercici de la professió i les obligacions legals que d'elles se'n deriven.	Codi ètic institucional com a element que recull els pressupostos ètics de l'Hospital Clínic en la prestació dels seus serveis. Comitè d'Ètica Assistencial òrgan de consulta davant l'existència de dilemes ètics.
30 minuts	

Violència de gènere

Objectiu	Contingut
----------	-----------

o Estimular la sensibilitat i responsabilitat dels professionals sanitaris davant qualsevol situació de violència intrafamiliar o de gènere. Coordinar tota l'activitat realitzada en relació a aquesta situació (detecció, circuits assistencials, formació i recerca)	• Concepte de violència de gènere. • Violència de gènere i salut. • Detecció de pacients que pateixen o han patit violència intrafamiliar i/o de gènere. • Actuació en els casos detectats de violència intrafamiliar i/o gènere.
30 minuts	

Sistemes d'informació assistencials. Història Clínica

Objectiu	Contingut
o Donar a conèixer el model d'història clínica de l'Hospital i les obligacions dels metges en relació a la creació i utilització de la documentació clínica. Introducció conceptual al sistema informàtic SAP i algunes recomanacions.	• Els sistemes d'Informació de l'Hospital Clínic. • Un recurs corporatiu en xarxa amb la Historia Clínica compartida de Catalunya. • Model d'història clínica de l' Hospital Clínic. • Utilització de la documentació clínica. • Constància documental del consentiment informat. • Normativa interna i de referència sobre la documentació clínica.
1 hora	

A la Formació Inicial es realitza una introducció al sistema de SAP per explicar nocions bàsiques d'aquest sistema i introduir als Residents en els procediments de l'activitat assistencial que s'han de registrar degudament al sistema.

Formació SAP

Objectiu	Contingut
o Conèixer a nivell d'usuari l'estructura i aplicatius informàtics de l'entorn clínic (Mapa de Llits, Estació Clínica, IPA Prescripció, etc...) que utilitzaran al llarg de la permanència a l'Hospital.	• Introducció general al ISH SAP, Documentació clínica, Pacient Organizer, Mapa de Llits, Registres clínics i Prescripcions, Programa quirúrgic (segons especialitat), Història Clínica Obstètrica (segons especialitat)
4 hores i 30 minuts	

LOPD: La protecció de dades personals en el Sector Sanitari i Social

Objectiu	Contingut
- o Entendre els conceptes bàsics de la protecció de dades personals i la seva nova regulació legal derivada del Reglament europeu de protecció de dades. - o Comprendre en què consisteixen les dades personals, els tipus existents i, significativament, quines mereixen protecció especial. - o Identificar què han de fer les organitzacions sanitàries i socials i el seu personal per adequar-se a la normativa de protecció de dades. - o Conèixer quins són els drets dels interessats en la matèria.	• Introducció a la protecció de dades • Principis de la protecció de dades (I) • Principis de la protecció de dades (II) • Drets dels interessats • Com organitzen els centres la protecció de dades?
5 hores Online	

Qualitat i Seguretat Dels Pacients

Objectiu	Contingut
o Proporcionar uns coneixements bàsics en qualitat i seguretat dels pacients en	• Mòdul general • Lideratge en QiSC

l'atenció sanitària que serveixin per contribuir a crear cultura de qualitat i seguretat clínica; afavorint que els professionals detectin en els seus llocs de treball problemes i oportunitats de millora continua.	• Metodologia de la qualitat • Seguretat en l'ús de medicament • Infecció relacionada amb l'assistència • Qualitat en la praxis assistencial • Continuitat assistencial • Sistema de notificació d'esdeveniments adversos • Higiene de les mans • Seguretat física •
17 hores (Metges) Online	

Protecció Radiològica

Objectiu	Contingut
o Oferir formació bàsica en protecció radiològica, que avaluï un coneixement teòric pràctic adequats, per garantir la protecció radiològica del pacient i dels treballadors exposats.	• El contingut s'ha elaborat seguint el programa que marca la resolució ministerial, basat en el desenvolupament de 12 cassos clínics.
3 hores Online	

Urgències cardíaques

Objectiu	Contingut
o Proporcionar habilitats per reconèixer, diagnosticar i iniciar el tractament de les malalties cardíaques a urgències	• Què us trobareu a UCIES? • Arrítmies • Dolor toràcic: Bases diagnòstiques i casos pràctics • Classe pràctica Unitat Dolor Toràcic • Diagnòstic i tractament de la dispnea. Insuficiència cardíaca aguda • Síncope
12 hores Online OPTATIU per a Metges	Director del Curs: Cardiologia

Introducció a la Llengua Catalana

Objectiu	Contingut
- o Comprendre i utilitzar expressions quotidianes i frases molt senzilles per satisfer les primeres necessitats comunicatives com ara presentar-se, presentar una tercera persona o formular i respondre preguntes sobre detalls personals. - o Entendre que l'atenció lingüística forma part de la bona atenció a l'usuari.	• Comprensió i expressió de sentiments i estats d'ànim bàsics, de gustos personals, de com es troba algú físicament o què li fa mal. • Intercanvi de coneixements senzills, experiències, consells, etc... • Coneixement de les principals dades sociolingüístiques de Catalunya. • Simulació de rols metge-pacient amb especial atenció al component lingüístic.
Online OPTATIU	

Formació Transversal (II) adreçada a R2 i R3

Comunicació Assistencial

Objectiu	Contingut
- o Adquirir les habilitats bàsiques per dur a terme una comunicació eficient en l'activitat clínica habitual. - o Conèixer els eines per fer front a les diverses situacions de conflicte en el context assistencial. - o Proporcionar habilitats de comunicació en situacions d'alt contingut emocional (males notícies). - o Conèixer les estratègies de comunicació entre professionals.	• 1ª Sessió: Conèixer les principals tècniques per ensenyar comunicació: roleplaying i feedback. Practicar la rebuda de l'encontre assistencial. Comprendre el paper de les emocions en la relació assistencial. Desenvolupament de l'empatia. Control del curs de l'entrevista. • 2ª Sessió: Conflictes a l'entrevista: maneig de l'hostilitat. Desenvolupar les estratègies per a explicar diagnòstics i proposar mesures terapèutiques. Desenvolupar estratègies per a negociar amb el pacient i concloure l'encontre assistencial. Maneig de situacions

	d'alt contingut emocional. Introducció a donar males notícies. • 3ª Sessió: Donar males notícies. Habilitats de comunicació interpersonal i el treball en equip. Maneig de conflictes entre professionals. Continuïtat de l'aprenentatge en habilitats de comunicació.
12h presencial	

Consentiment Informat i Confidencialitat del Pacient. Atenció al procés de la mort

Objectiu	Contingut
- o Comprendre la necessitat i la importància del consentiment informat. - o Reconèixer l'impacte de la confidencialitat en la relació metge -pacient. - o Conèixer els deures ètics bàsics en medicina: procurar beneficis, no ocasionar danys evitables, respectar l'autonomia de les persones i buscar la màxima qualitat en la distribució dels recursos sanitaris. - o Comprendre el paper del metge en que els processos de la mort derivi d'acord amb els valors de la persona malalta. - o Entendre que és la limitació de l'esforç terapèutic. - o Acceptar el dret dels pacients de rebutjar tractaments o	• Documents del consentiment informat, en que es basa y en que consisteix. • Valors d'intimitat, respecte i confidencialitat en la pràctica clínica. • Explicació dels principis de bioètica en l'exercici de la medicina, como s'ha arribat i quina legislació hi ha al darrera. • Agonia y sedació del malalt terminal. • Mort previsible. • Limitació de l'esforç terapèutic en UCIS. Document de voluntats anticipades.

actuacions mèdiques, inclòs els de suport vital.	
o Conèixer els documents de voluntats anticipades (DVA) i com ajudar a les persones que vulguin atorgar-los.	
10h online	

Capacitació Residents Urgències

Objectiu	Contingut
- o Adquirir coneixements i autonomia per a realitzar guàrdies mèdiques com a resident gran. - o Dominar l'actitud a seguir davant les patologies agudes greus més freqüents a urgències: xoc, dispnea, dolor toràcic arrítmia. - o Conèixer els principis, la indicació i la programació inicial de les principals eines per a suport ventilatori: lentilles d'alt flux, ventilació mecànica no invasiva, ventilació mecànica invasiva. - o Conèixer la utilitat de l'ecografia d'urgències com a eina adjuvant per al diagnòstic i monitorització de la dispnea i el xoc. - o Dominar la presa de decisions mèdiques i organitzatives en diferents escenaris freqüents a urgències. - o	• Diagnòstic i tractament del xoc a urgències. • Diagnòstic i abordatge inicial de la dispnea a urgències. • Eines de suport ventilatori. • Abordatge inicial al dolor toràcic a urgències. • Abordatge inicial al pacient amb arrítmia cardíaca • Casos pràctics • Manipulació d'aparells de lentilles d'alt flux, i aparells de ventilació mecànica invasiva i no invasiva • Pràctica bàsica d'ecografia d'urgències
8h presencial	

RCP Avançada (Curs acreditat per Consell Català de Ressuscitació): Curs adreçat a R3/R4

Objectiu	Contingut
- o Aprendre a diagnosticar l'aturada cardíaca - o Adquirir coneixements teòrics i tècniques i habilitats necessàries per el tractament de la PCR amb utilitatge - o Activar el sistema integral d'emergències - o Identificar i tractar situacions d'emergència que puguin conduir a la PCR: control hemorràgia, obstrucció de la via aèria per cos estrany, identificar as pacients que puguin presentar un infart agut de miocardi o un accident vasculo cerebral.	o El contingut teòric es donarà bàsicament durant la part "on line". Es basa en les guies del "European resuscitation council".
hores (30 h teòriques online + 15 pràctiques)	

6.3.- Cursos de l'Especialitat d'Atenció Familiar i Comunitària.

Curs d'Introducció a l'Atenció familiar i comunitària (20h) donar a conèixer l'especialitat d'Atenció Familiar i Comunitària, el funcionament de la Unitat docent, els drets i deures dels residents així com tota la normativa relacionada, gestió de la consulta i dels recursos, conèixer els aspectes de Formació i Recerca relacionats amb l'especialitat, etc.

Curs de Metodologia Científica (100h) organitzat per la Unitat de Recerca de CAPSBE. El curs forma part de les habilitats i competències en recerca que inclou el programa oficial de l'especialitat, de manera que té caràcter obligatori per MIR i EIR.

Curs d'Atenció a la Comunitat (40h) Formació que es realitza al llarg dels 4 anys de residència amb contingut teòric-pràctic per poder participar/ construir un projecte comunitari.

Taller Gestió de la consulta (4h). Proporcionar uns coneixements bàsics en gestió de la consulta (agenda, productes intermedis, prescripció...)

Taller d'Atenció a la Família (4h). Proporcionar coneixements bàsics en l'atenció al pacient en el seu context familiar, conèixer l'estructura familiar, detectar els problemes psico-socials i saber realitzar una avaluació sistemàtica i fer intervenció de forma planificada en ocasió d'aparició de problemes familiars.

Tallers d'Habilitats Pràctiques (6h programació mensual) adreçat a residents R4 per millorar les seves habilitats en el maneig de la patologia més prevalent i les tècniques més rellevants que es realitzen a l'Atenció primària. Aquesta formació és part de les habilitats i competències que inclou el programa oficial de l'especialitat

<http://www.udclinic-maternitat.cat/ca/pag910/tallers-habilitats.htm>

7.- SESSIONS

7.1.- Sessions Hospitalàries per Residents

Sessions Generals de Residents a l'Hospital Clínic: Són organitzades per la Comissió de Docència, tenen una periodicitat mensual i tracten de temes generals d'interès per als residents de les diferents especialitats. Les presentacions són gravades i incorporades a la Intranet de la Direcció de Docència perquè els residents que no puguin assistir a la sessió tinguin l'oportunitat de veure-les posteriorment:

<https://intranet.clinic.cat/?q=ca/direccio-docencia/documents/sessions-generals-de-residents>

Sessions clíniques en els serveis on estan rotant. Els residents tenen l'obligació d'assistir

7.2.- Sessions Específiques per Residents de MFIC

(Veure informació a la www.udclinic-maternitat.cat)

Sessions per Residents de MFIC R1-R2: Les sessions es realitzen el darrer divendres de cada mes.

Trobareu més informació a

<http://www.udclinic-maternitat.cat/espai-del-resident/sessions.htm>

Sessions clíniques als CAP's: Les sessions clíniques es realitzen diàriament de 14 a 15 hores, aquestes estan organitzades pels membres de l'equip. Els residents tenen l'obligació d'assistir i presentar durant els seus períodes de rotació en els centres al menys 2 sessions a l'any.

Sessions Bibliogràfiques: Sessions Bibliogràfiques dels residents-tutors a cada centre amb la col·laboració de la Unitat de Recerca.

8.- BIBLIOTECA

Tots els residents de l'Hospital Clínic tenen accés als recursos electrònics del CRAI (Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Recerca), i per tant a la Biblioteca, de la Universitat de Barcelona.

1. El Catàleg (http://cataleg.ub.edu/*spi) és l'eina principal per localitzar els recursos d'informació que el CRAI posa a la disposició dels seus usuaris.
2. El ReCercador (cra.ub.edu>Recursos d'informació>ReCercador +) ofereix un únic punt d'accés a diferents recursos electrònics. El CRAI està subscrit a més de 5.700 revistes a text complet especialitzades en Medicina i Ciències de la Salut. També es poden consultar més de 60 bases mèdiques, entre les que es troben: PubMed, Web of Science, Scopus o Cochrane Library.

Condicions d'accés als recursos digitals:

Els residents poden accedir al text complet dels articles de les revistes electròniques i a les bases de dades de pagament subscrites pel CRAI tant des dels ordinadors corporatius de l'Hospital com des del propi domicili. L'autenticació es realitza mitjançant un codi i contrasenya que es facilita als residents quan s'incorporen a la Unitat Docent.

9.- RECERCA

9.1 Activitats de recerca

La Unitat de Recerca de CAPSBE vetlla perquè els MIR i EIR de la Unitat Docent assoleixin el màxim nivell competencial en el disseny i elaboració de projectes de recerca, lectura crítica de la literatura i redacció d'articles i comunicacions a congressos.

Disposa de projectes transversals amb finançament. Te en marxa projectes oberts a la implicació de tothom, i la voluntat de seguir construint el model professional d' excel·lència on l'autonomia professional sigui l'instrument pel desenvolupament de la Investigació i la Innovació, trets identitaris que ens diferencien.

La singularitat de la nostra Unitat de Recerca fa que la nostra Unitat Docent sigui difícilment comparable a la d'altres proveïdors. Podem afirmar que la productivitat científica és una de les més importants de l'Estat pel que fa a l'Atenció Primària gràcies a la nostra aliança amb l' Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS).

Dona la possibilitat de rotació optativa per la Unitat de Recerca CAPSBE.

Competència en Recerca: aprenentatge longitudinal al llarg dels 4 anys de la residència en el cas de MIR i dels 2 anys en el cas IIR.

Estructura docent MIR en recerca:

- ✓ R1 Mòdul Introducció a la recerca. Sessió 1-2 h dintre del curs Introducció a Atenció Familiar i Comunitària
- ✓ R2 Curs Metodologia de la Recerca i elaboració projecte
- ✓ R3 Entrevista estructurada amb el Director de Recerca per avaluació continuada del Projecte de Recerca
- ✓ R4 Seguiment del Projecte de recerca per part de tutor-resident-Referent Recerca del centre. Abans de finalitzar s'avaluarà el projecte pel part del tutor dintre de l'avaluació anual del tutor i per part del referent de recerca com a part de l'avaluació de final de residència.

Oferim cada any als residents que finalitzen la seva formació una Beca Fi Residència MIR i una Beca Fi Residència EIR per desenvolupar un projecte de recerca durant 1 any.

10.- BECA FI DE RESIDÈNCIA

Des de l'any 2010, CAPSBE - Unitat Docent – Unitat de Recerca conjuntament ofereixen la possibilitat als seus MIR i EIR de continuar la seva estada als centres durant un any suplementari a la residència per dur a terme un projecte de recerca. Aquest projecte està finançat amb una dotació de 18.000 € i és compatible amb el desenvolupament d'activitat assistencial.

Línies de Recerca.

- Continuitat assistencial i gestió de malalties cròniques.
- Utilització de Serveis Sanitaris.
- Eix Fragilitat – Cronicitat – Dependència – Atenció Domiciliària.
- Ús del Medicament.
- Atenció primària i Malalties Autoimmunes Sistèmiques.
- Aterogènesi, factors de risc i malalties cardiovasculars.
- Dolor crònic.
- Malalties respiratòries.
- Malalties digestives i hepàtiques.
- VIH-SIDA i altres malalties infeccioses.
- Salut 2.0.

Disposem d'una adreça de correu electrònic específic que permet el contacte directe amb els membres de la Unitat de Recerca per tal de rebre suport i assessorament: recerca@clinic.cat

11.- ACTIVITAT COMUNITÀRIA

La formació en atenció orientada a la comunitat és transversal al llarg de la residència, veure informació detallada a l'apartat cursos.

Els centres d'Atenció Primària de la UD tenen un programa d'activitat comunitària on pot participar el resident.

12.- ROTACIONS EXTERNES

El resident té la possibilitat de realitzar una rotació externa d'un mes dintre de les rotacions optatives de R3, trobareu tota la informació a la pàgina web:

<http://www.udclinic-maternitat.cat/espai-del-resident/rotacions-externes.htm>

Per qualsevol qüestió us podeu posar en contacte amb la secretaria de la Unitat Docent:

- ✓ per mail unitat.docent@clinic.cat
- ✓ Per telèfon 932279924 (de dl a dv de 8 a 15h)
- ✓ Per telèfon 932275400 ext 2004 (dimarts/dijous de 8 a 15h)